

Protokoll 10/2021

fört vid Arbetsmarknadsnämndens sammanträde tisdagen
den 14 december 2021 kl. 16:00-16:50, Stora kollegiesalen,
plan 1, Stadshuset

Ledamöter

Karin Ernlund (C) Ordförande
Salar Rashid (S) Vice ordförande
Andrea Hedin (M)
Johan Paccamonti (M)
Tom Hedrup (M)
Peter Öberg (L)
Magnus Runsten (MP)
Rashid Mohammed (V)
Martin Westmont (SD)
Börje Häggman (M) ersätter Jennyfer Redin (M)
Erik Persson (S)
Andrea Törnестam (S)
Anna Lundgren (V)

Ersättare

Arslan Bicen (M)
Johan Hjelm (L)
Mathias Mellgren Helge (C)
Anders Eriksson (S)
Alma Carlsson (S)
Marie Jokio (S)
Farida Al-Abani (FI)

Övriga närvarande

Lykke Ask Nämndsekreterare
Amanda Broman Avdelningschef
Karina Uddén Förvaltningschef

Justerare

Karin Ernlund, Andrea Törnестam

Datum för justering

2021-12-14

Paragraf

§7

Sekreterare

Lykke Ask

§ 7**Verksamhetsplan med budget 2022**

AMF 2021/963

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden fastställde Verksamhetsplan 2022 med budget, inklusive bilagor, och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Internkontrollplan samt system för intern kontroll godkändes.
3. Arbetsmarknadsnämnden godkände justering av driftbudgeten för ökade kostnader och intäkter med 229,5 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.
4. Arbetsmarknadsnämnden justerade paragrafen omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads budget för 2022 är inriktad på återstart. Takten i ekonomiska återhämtningen är hög och det finns tecken som tyder på att näringslivets återhämtning och tillväxt går snabbt. Hur arbetsmarknaden ser ut när pandemin helt klingat av går inte att förutspå. Arbetsgivarnas efterfrågan på arbetskraft är i vissa delar hög. Bristen på tillgång på kompetens anges som ett av de stora – ibland det största – tillväxthindret. Samtidigt har pandemin inneburit att strukturomvandlingen påskyndats och att kraven på kompetens ändrats. Detta innebär att stora krav på följsamhet och omställningsförmåga i nämndens uppdrag, som omfattar både att tillhandahålla ett sammanhållet stöd för stockholmarna som står långt ifrån arbetsmarknaden och att bidra till arbetslivets kompetensförsörjning.

Arbetslösheten i de grupper som nämnden riktar sina arbetsmarknadsinsatser till påverkas av konjunkturläget, vilket innebär ett kontinuerligt behov av anpassningar och åtgärder. De grupper som Jobbtorg Stockholm erbjuder arbetsmarknadsinsatser till har dock en utsatt position på arbetsmarknaden oavsett konjunktur. Den strukturella arbetslösheten riskerar att bestå under en lång tid till följd av att utbud och efterfrågan av arbetskraft inte matchar. Vuxenutbildningen har här en viktig roll i att motverka att nuvarande höga konjunkturella arbetslöshet övergår till strukturell arbetslöshet och medför att de som blivit arbetslösa i krisen får svårt att komma tillbaka in på arbetsmarknaden. Arbetslösheten minskar och grupper som under pandemin blivit arbetslösa börjar återinträda i arbete. Ett tydligt mönster är att det är de som står närmast arbetsmarknaden som får jobb, medan förändringarna än så länge är marginella för de som stod utanför innan pandemin.

Efterfrågan på kompetens, ofta yrkesutbildad, är stor i många branscher. Bland offentliga arbetsgivare är bristen på arbetskraft fortsatt utbredd och generell. Vuxenutbildningens funktion och betydelse i omställning, komplettering, introduktion och förberedelser är alltmer betydelsefull, både för kompetensförsörjning och för arbetsmarknadspolitiken, där utbildning har blivit en central komponent. Kopplingen mellan utbudet av yrkesutbildning och arbetsgivarnas efterfrågan kommer att vara i fokus även 2022 med ett ökat fokus på närmare dialog och samarbeten med branscher och arbetsgivare. Nämnden har i sitt utbud flera utbildningar som arbetats fram i nära samarbete med branscher och arbetsgivare, där möjligheten att få ett jobb efter genomgången utbildning är stor. Trots ansträngningar att marknadsföra och presentera utbildningarna är söktrycket lågt. Detta innebär i sin tur att nämndens leverantörer inte kan starta utbildningarna. Ett viktigt utvecklingsområde är därför hur nämnden tillsammans med arbetsgivare och bransch tillsammans kan arbeta med att öka yrkens attraktivitet och öka söktrycket på utbildningarna.

Nämnden kommer fortsatt att stärka sitt arbete i ytterstaden och i samverkan med stadsdelsnämnderna utveckla mer träffsäkra och effektiva insatser för att nå stockholmare som vill och behöver stärka sina förutsättningar för jobb och studier.

Arbetsförmedlingen är en central samverkanspart för nämnden. En god och nära samverkan är mycket viktig för att stadens och nämndens mål för fler i arbete och studier uppnås. Arbetsförmedlingens reformering kommer att pågå under 2022, klargöranden och förtydliganden om kommunernas roll i det reformerade systemet kommer att komma stegvis. Nämnden följer reformeringen noga, Anpassningar och justeringar görs löpande.

Samverkan med arbetsgivare och näringslivet är en högt prioriterad fråga och en förutsättning för att studerande och aspiranter i så hög grad som möjligt ska kunna få ett arbete efter avslut och att nämnden ska bidra till arbetsgivarnas kompetensförsörjning. Integrationspakten är en viktig plattform för hur samverkan med näringsliv, civilsamhälle och andra offentliga aktörer kan stärkas och ge resultat. Under 2022 kommer arbetet med Integrationspakten att genomföras i enlighet med nämndens beslut om inriktning i nära dialog med paktens medlemmar.

Förslag till beslut gällande återremiss

Ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), ledamoten Peter Öberg (L), ledamoten Magnus Runsten (MP), vice ordförande Salar Rashid m.fl. (S) samt ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) föreslog att nämnden skulle besluta att hantera ärendet under dagens sammanträde.

Ledamoten Martin Westmont (SD) föreslog att ärendet skulle återremitteras.

Beslutsgång gällande återremiss

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), ledamoten Peter Öberg (L), ledamoten Magnus Runsten (MP), vice ordförande Salar Rashid m.fl. (S) samt ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) att behandla ärendet under dagens sammanträde.

Förslag till beslut gällande ärendet

Ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), ledamoten Peter Öberg (L), samt ledamoten Magnus Runsten (MP) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordförande Salar Rashid m.fl. (S) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång gällande ärendet

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Karin Ernlund (C), ledamoten Andrea Hedin m.fl. (M), ledamoten Peter Öberg (L), samt ledamoten Magnus Runsten (MP) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Salar Rashid m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. *Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut*
2. *Att därtill anföra*

Den blågröna majoriteten har i Stockholm under denna mandatperiod gjort allt annat än att prioritera en aktiv arbetsmarknadspolitik för trycka tillbaka arbetslösheten. Arbetslösheten i Stockholm har generellt legat på lägre nivåer än i riket.

Stockholm har tidigare varit en stad där människor haft lätt att komma in på arbetsmarknaden och få en egen försörjning. Den trenden är tyvärr bruten. Under hela coronapandemin har Stockholm haft högre ungdomsarbetslöshet än i riket eftersom stadens ledning intog en passiv hållning och inte satte in tillräckligt med arbetsmarknadsinsatser. Istället har allt fler stockholmare hamnat i långtidsarbetslöshet. De stockholmare som av olika anledningar stod utanför arbetsmarknaden har fått det ännu svårare att ta sig in. Nästan hälften av de som erhåller ekonomiskt bistånd gör det på grund av arbetslöshet.

M och KD-budgeten som gick igenom riksdagen år 2018 har lett till försämrad lokal närvaro för arbetsförmedlingen. Tre av åtta av Arbetsförmedlingens kontor i Stockholm har stängts. Därtill kommer förändringarna av Arbetsförmedlingen ha en stor påverkan på stadens arbete. Borgerliga partiets vilja att privatisera Arbetsförmedlingen har delvis gått genom.

Men oavsett förändringarna som sker på statlig nivå måste staden sätta in flera insatser och agera snabbt för att möta arbetslösheten och i synnerhet långtidsarbetslösheten som alltför många stockholmare har fastnat i.

Insatser, investeringar och politisk vilja krävs för att möta långtidsarbetslösheten och ungdomsarbetslösheten. Staden har många verktyg att sätta in för att människor som står långt ifrån arbetsmarknaden ska ges möjlighet att få ett jobb och egen försörjning. För de som saknar utbildning ska staden säkerställa att de får rätt kompetens för att kunna ta ett arbete. Vi vill att kvinnor och män ska ha samma möjligheter till ekonomisk självständighet livet ut. Arbetsmarknadsnämnden ska årligen utarbeta en stadsövergripande rapport för verksamhetsområdet inklusive en analys av utvecklingen med särskilt fokus på personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. De allra största utmaningen ligger i att möjliggöra för omställning och samtidigt stävja tappet inom transportnäringen, hotell- och restaurangnäringen samt service kopplat till besöksnäringen. Många är "lågtröskelarbeten" som varit

viktiga för målgrupper som nyanlända, unga, korttidsutbildade personer som lever med funktionsnedsättning.

**Stockholm kan bättre. Socialdemokraternas förslag för att möta pandemin och arbetslösheten:
En vuxenutbildning som rustar för arbetslivet**

Arbetsmarknadsnämnden har genom vuxenutbildningen ett viktigt uppdrag i att rusta människor för arbete. Både för att människor ska få en andra chans till utbildning, men också för möjligheten att om- eller vidareutbilda sig senare i livet. Vuxenutbildningen är också central för att säkerställa kompetensförsörjningen till både stadens och näringslivets verksamheter. För att möta bristen på gymnasialt utbildad arbetskraft är vuxenutbildningen avgörande. Ska Stockholm vara konkurrenskraftig och skapa förutsättningar för tillväxt behöver investeringar göras i vuxenutbildningen. Satsningarna som gjordes under förra mandatperioden på vuxenutbildningen för att alla behöriga sökanden skulle få utbildningsplats gav resultat. Nu är det viktigare mer än någonsin att staden säkerställer att komvuxgaranti kan behållas även när allt fler vill studera. Regeringens satsningar på vuxenutbildningen har skapat och skapar goda förutsättningar för Stockholm att skala upp antal utbildningsplatser och säkerställa att ingen som är i behov av utbildning nekas plats. Stockholm behöver rusta sig för ett samhälle efter pandemin. Redan nu ser vi flera branscher som återhämtat sig och som flaggar för att de saknar arbetskraft. För att fler utbildningsplatser ska tillkomma gör vi en offensiv satsning på vuxenutbildningen i Stockholm. Stadens och näringslivets akuta behov av arbetskraft ska tillgodoses samtidigt som stockholmarna ges möjlighet att gå utbildningar som ger arbete. I dialog med branscherna och stadens verksamheter ska nya utbildningsplatser skapas och befintliga utökas. Utvecklingsarbetet ska fortsätta inom vuxenutbildningen för att stärka matchningen på Stockholms arbetsmarknad. Stockholm ska ligga i framkant och säkerställa att företagens och välfärdens behov av utbildad arbetskraft tillgodoses. Stockholms tillväxt ska inte hämmas av arbetskraftsbrist och missmatchning. Varken på kort och lång sikt.

- Ingen behörig sökande till vuxenutbildningen ska nekas studier på grund av resursbrist eller platsbrist.
- Snabbspår i yrkesutbildningar ska erbjudas till de som har gymnasial utbildning.
- En jobbgaranti ska införas. De som studerar på stadens college riktade mot förskola och äldreomsorg och som klarar utbildningen ska erbjudas ett jobb inom stadens verksamheter.

- I samråd med utbildningsnämnden och i samverkan med branscher och arbetsliv ska befintliga och nya collegekoncept utvecklas.
- Arbetet ska intensifieras för att förmå fler att studera till yrken där det råder brist på arbetskraft.
- Information om arbetsmarknaden ska ges på yrkesutbildningar i samarbete med fackföreningar och arbetsgivare.
- Särskild språksatsning ska göras på vårdutbildningar för att säkerställa att alla elever talar god svenska.

Sätt Stockholm i rörelse tillsammans med näringslivet

Coronakrisen har visat hur viktig vuxenutbildningen är för människor när de vill ställa om och ta nya jobb. Efterfrågan på vuxenutbildning har ökat kraftigt. Yrkesutbildningarna har varit och är särskilt eftersökta. Antal sökande till vuxenutbildningen kommer att vara fortsatt hög den kommande tiden då läget på arbetsmarknaden är allvarligt. Alltför många riskerar att fastna i långtidsarbetslöshet när staden inte gör tillräckligt för att bryta trenden. Det är tydligt idag att de som varit arbetslösa under en kortare period har lättare att komma tillbaka på arbetsmarknaden än dem som varit utan arbete en längre tid. Här behöver staden sätta in insatser för att fler ska vara i arbete och ha en egen försörjning.

Stockholms utveckling är tätt kopplad till näringslivets möjlighet att växa och utvecklas. Fler ska känna att de har goda och trygga förutsättningar för att starta och driva företag. Nämnden ska i samarbete med Stockholm Business Region och relevanta aktörer arbeta för att sprida kunskap om och ge vägledning till att starta företag för jobbtorgens målgrupper.

Arbetsmarknadsnämnden bör ges delansvar för att säkra kompetensförsörjningen inom stadens egna verksamheter. Nämnden ges medel för att inrätta en rekryterings- och bemanningsfunktion för att snabbt lotsa arbetslösa till att utbilda sig och ta jobb inom bristyrken som finns i stadens verksamheter. Arbetet som gjordes under våren 2020 inom Bemanna Stockholm visade att nämnden avhjälpste stadens akuta behov av personal inom vård och omsorg. Det är viktigt att ta tillvara på erfarenheterna och verka för att stadens behov av personal tillgodoses. Det är hög tid att välfärden prioriteras och personalbristen möts.

- Nämnden ska utveckla en rekryterings- och bemanningsfunktion för att snabbt lotsa arbetslösa till studier och bristyrken inom stadens verksamheter.
- Missmatchning ska täppas till. I samråd med branschorganisationer och näringsliv ska utbildningar utvecklas där efterfrågan finns.

Fler i arbete genom Jobbtorg

Alla stockholmars kunskap, erfarenhet och kraft ska tas tillvara. I ett Stockholm för alla får alla vara med och bidra till att utveckla staden. Genom aktiva arbetsmarknadsinsatser kan staden verka för att kostnader för försörjningsstöd minskar samtidigt som skatteintäkter kan öka. Stadens arbetsmarknadsinsatser samordnas av Jobbtorg Stockholm, som erbjuder individuellt anpassat stöd och insatser för att stötta den enskilde till långsiktig egen försörjning. Att jobbtorgen strävar efter att alla som är inskrivna på Jobbtorg ska ha en individuell plan inom fem dagar är givet. Det ska gå snabbt för individen att påbörja resan mot egen försörjning. Insatser som Jobbtorgen anordnar ger resultat, en större andel aspiranter går vidare till arbete och studier och tiden från inskrivning till inträde på arbetsplats har blivit kortare. Särskilt bland gruppen 18-29 år förbättrades resultaten under den förra mandatperioden när en stor majoritet kom i arbete eller studier. Trenden har dock brutits. Allt fler unga har längre inskrivningstid på Jobbtorgen. Stadens insatser har inte varit tillräckliga under pandemin. Om utvecklingen ska vändas och fler ska få stöd att komma till studier och arbete måste jobbtorgen prioriteras och resurser avsättas för att få bukt med den höga arbetslösheten. Inskrivningstiderna måste kortas och jobbtorgen ska sitta yttersta för att unga inte ska fastna i långtidsarbetslöshet.

Vi vill att jobbtorgen ska ges förutsättningar att stödja fler. Jobbtorgen möter en större variation av aspiranter och deras arbete är avgörande för att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden kommer i arbete eller studier. Jobbtorgen ska säkerställa att en god beredskap finns för att möta och stödja samtliga som behöver det. Samverkan med näringslivet är grundläggande för att aspiranter ska komma ut i praktik och arbete.

Inget jobbtorg ska neka till att emot aspiranter från stadsdelsnämnder på grund av resursbrist. Nämnden ska säkerställa att stadens jobbtorg tar emot sökanden så snabbt som möjligt men senast inom en månad. Nämnden uppdras att tillsammans med stadsdelsnämnderna kartlägga vilka åtgärder som behöver sättas in för att tidsramen ska kunna hållas. De positiva erfarenheterna från åren 2020 och 2021 då delar av jobbtorgens verksamhet övergick till digitala lösningar ska tas tillvara i syfte att kunna utöka verksamheten och erbjuda stöd till fler aspiranter.

- Vi säger nej till att privatisera jobbtorgen.
- Jobbtorg ska ta emot aspiranter så snabbt som möjligt men senast inom en månad.
- Positiva erfarenheterna av verksamhetens tillfälliga övergång från fysiska möten till digitala lösningar ska tas tillvara.

Stockholmsjobben

Stockholmsjobb – ett steg närmare arbetsmarknaden

Stockholmsjobben infördes under förra mandatperioden i syfte att stödja de som står långt från arbetsmarknaden att komma i arbete. Anställningarna kan kombineras med utbildning, vilket är särskilt prioriterat för unga som saknar gymnasiekompetens, nyanlända och personer i behov av språkstödande insatser. Resultaten av insatsen har tidigare varit goda när en majoritet var i arbete eller studier tre månader efter avslutat Stockholmsjobb. Staden ska även utreda om det är möjligt att öppna upp Stockholmsjobb så att näringslivet kan ta emot anställda med fokus på unga. Stockholm kan bättre – en stad för alla. Under året ska 2 000 Stockholmsjobb beredas i stadens verksamheter. Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna vidareutveckla arbetet med Stockholmsjobb:

- 2 000 Stockholmsjobb ska beredas i stadens verksamheter
- Staden ska pröva om det är möjligt att låta näringslivet ta emot unga utan sysselsättning inom ramen för Stockholmsjobb.
- Tjänsterna Stockholmsvärdar ska utredas i syfte att stärka insatsen så att fler kommer i sysselsättning efter att insatsen är avslutad.

Sociala krav i upphandling – fler stockholmare ska få anställning

Sociala hänsyn ska tillämpas som ska-krav när stadens nämnder och bolagsstyrelser upphandlar inom städ-, transport- och byggentreprenader. Genom att ställa grundkrav på företag som vill delta i upphandlingar kan fler stockholmare få möjlighet att etablera sig och komma närmare arbetsmarknaden. Sociala krav kan och ska ställas för att underlätta för grupper som idag står långt ifrån arbetsmarknaden och saknar arbetslivserfarenhet.

Arbetsmarknadsnämnden har ett särskilt ansvar att erbjuda stöd till nämnder och bolag vid användning av sysselsättningsfrämjande krav i upphandlingar. Nämnden ska även följa upp, analysera och sammanställa hur nämnders och bolagsstyrelser upphandlingar bidrar till ökad sysselsättning för personer som står utanför arbetsmarknaden.

- Sociala krav ska ställas som ska-krav när staden upphandlar inom städ-, transport- och byggentreprenader.
- Minst 700 jobb ska skapas när sociala krav tillämpas.
- Årliga sammanställningar ska göras av hur nämnders och bolagsstyrelser upphandlingar bidrar till ökad sysselsättning för personer som står utanför arbetsmarknaden.

Ingen ung ska lämnas utanför

Ingen ung i Stockholm ska behöva börja vuxenlivet i arbetslöshet, och därför är unga arbetslösa en prioriterad grupp. Arbetslöshet förstärker segregationen och leder till mänskligt slöseri av individers kraft och ekonomiskt slöseri för samhället.

Långtidsarbetslösheten bland unga har ökat markant. Samtidigt har de borgerliga partierna vägrat att utöka insatserna för att säkerställa att ingen ung är utan jobb. Vi vill att unga ska kunna ha en egen försörjning och känna framtidstro. Unga utan framtidstro och som misstror samhället utgör en riskgrupp för psykisk ohälsa och de löper risk att rekryteras till kriminalitet och/eller våldsbejakande extremism. Under pandemin har några grupper påverkats mer än andra när samhället stängde ner. Ungdomar och unga vuxna tillhör de grupperna. En hel generation har fått ta ett stort ansvar när gymnasieskolorna övergick till distansundervisning med sämre möjlighet att få stöd och klara kunskapsmålen. De unga fick pausa sina liv, utan möjlighet att få träffa sina vänner, delta i föreningsliv och erfara allt som ungdomsåren erbjuder. Begränsade möjligheter att jobba extra och färre sommarjobb har gjort att deras möjlighet att få arbetslivserfarenhet och kontakt med arbetsmarknaden försämrats jämfört med tidigare generationer. Ett löfte ska därför ges till de som i dagligt tal kallas generation Z. Samhället ska stödja de unga och utjämna klyftan mellan gårdagens och dagens unga. Detta görs genom att säkerställa att resurser finns för de unga som behöver läsa upp för att få grundläggande gymnasiebehörighet. För de som saknar ett eller flera gymnasiebetyg ska vuxenutbildningen erbjuda snabbspår.

Stockholm ska införa en Ungdomspakt med tydliga målsättningar och åtaganden. Målsättningen för staden är att ungdomsarbetslösheten ska halveras. Staden ska säkerställa att unga får en första kontakt med jobbtorgen så snabbt som möjligt men senast inom en månad och unga ska vara i arbete, studier eller praktik inom 90-dagar. Unga som varken arbetar eller studerar ska få ett uppsökande besök och ett elevteam ska inrättas för målgruppen. Snabbspår i yrkesutbildningar för de som har gymnasieexamen ska erbjudas. Flera ska få arbetslivserfarenhet genom feriejobb och Stockholmsjobb. En jobbgaranti ska finnas för de som studerar på stadens college riktade mot förskola och äldreomsorg och som klarar utbildningen. Med sociala krav i stadens upphandlingar kan unga få praktik och anställningar. Samverkan med näringslivet och myndigheter är avgörande för att uppnå målet med Ungdomspakten. I ett Stockholm för alla ska unga ha egenförsörjning och vara i sysselsättning. Unga ska tas tillvara och de ska få möjlighet att känna den meningsfullhet, samhörighet och individuell frihet som ett eget arbete ger. Nämnden ska samverka med socialnämnden och stadsdelsnämnderna i arbetet med insatser för de ungdomar som nås genom sociala insatsgrupperna, både målgrupperna 12-18 år samt 19-29 år.

- I samverkan med näringslivet och myndigheter ska Stockholm etablera en Ungdomspakt med målsättningen att ungdomsarbetslösheten ska halveras i Stockholm.
- Unga ska få en första kontakt med jobbtorgen så snabbt som möjligt men senast inom en månad och en 90-dagarsgaranti införs så att unga ska ha arbete, praktik eller en utbildning inom 90 dagar.
- Ett nytt elevteam med kuratorer, studievägledare och studiehandledare inrättas för att stödja unga som varken arbetar eller studerar (UVAS).
- Samverkan med utbildningsnämnden förstärks för att fånga upp unga med lång skolfrånvaro och som är i riskzon att hoppa av skolan.
- Unga som varken arbetar eller studerar ska få ett uppsökande besök med syfte att få målgruppen att etablera sig på arbetsmarknaden.
- Snabbspår i yrkesutbildningar för de som har gymnasieexamen ska erbjudas.
- Flera ska få arbetslivserfarenhet genom feriejobb och Stockholmsjobb. Samt när staden ställer sociala krav i upphandlingar.
- En jobbgaranti ska finnas för de som studerar på stadens college riktade mot förskola och äldreomsorg och som klarar utbildningen.
- I samarbete med berörda nämnder ska insatser sättas in för de unga som nås genom sociala insatsgrupperna.
- Generation Z ska få stöd och insatser för att komma ikapp vad gäller både utbildning och arbete.

Fler unga ska tidigt komma i kontakt med arbetslivet

Feriejobb är oftast det första viktiga mötet med arbetsmarknaden och en första möjlighet att få erfarenhet och kontakter. Under åren 2015-2018 arbetade nämnden framgångsrikt med att öka antalet feriejobb för att möta de ungas efterfrågan. Förstärkningen av feriejobben stoppades av den borgerliga majoriteten vilket har lett till att allt fler unga nekats feriejobb. Sommaren 2020 ville den borgerliga majoriteten minska antal feriejobb och att betala ut löner till ungdomar även fast sommarjobbet skulle ställas in. De fick backa från den tanken. Sommaren 2021 fick långt färre ungdomar feriejobb än sommaren 2018 då över 10 700 erbjöds feriejobb. Istället för nedmontering av feriejobben vill vi möjliggöra för fler att få en första kontakt med arbetslivet. Samarbete med civilsamhället och andra aktörer är viktiga för Stockholms unga få arbetslivserfarenheter. Vi har länge pekat på att ett samarbete med den idéburna sektorn bidrar till att fler unga kan få ett arbete och nu vill vi att samverkan med civilsamhället ska utökas och stärkas.

- Staden ska erbjuda 11 000 unga feriejobb, varav minst 2 000 ska vara under höst- och vinterlov.
- Antal feriejobb inom renhållning och skötsel ska skalas upp.
- I samverka med civilsamhället ska fler unga få feriejobb inom föreningslivet.
- Projektet Läsa äger införs i syfte att stärka läsandet hos barn och unga.

Stöd för att delta i arbetslivet

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla invånare. Alla oavsett funktionsförmåga ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Med rätt stöd och hjälp kan fler i socialpsykiatrins målgrupper gå över till egen försörjning, praktik eller studier. Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med andra nämnder och bolagsstyrelser arbeta för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i arbetslivet. Nämnden har ett särskilt uppdrag i arbetet för att fler personer med funktionsnedsättning sysselsätts i staden genom traineeplatser, praktik och anställning. Antalet anställningar av personer med funktionsnedsättning ska öka i stadens verksamheter. Arbetsmarknadsnämnden ska ta fram en handlingsplan för hur Stockholms stad ska öka antal anställningar av personer med funktionsnedsättning. Stockholms stad ska vara ett föredöme.

- Stockholms stad ska vara ett föredöme och antalet anställningar av personer med funktionsnedsättning i stadens verksamheter ska öka.
- Antal serviceassistenter inom ramen för Stockholmsjobb ska öka.
- Genom stärkt samverkan med näringslivet och föreningslivet ska fler feriejobb, praktikplatser och jobb skapas för personer med funktionsnedsättning.

Nya stockholmare

I mottagande av nyanlända ska stadens ambitioner vara att ge goda förutsättningar för nyanlända att snabbt etablera sig genom skola, jobb och bostad. Utgångspunkten för stadens arbete är att nyanlända ska snabbt komma i arbete. En snabb etablering på arbetsmarknaden innebär självständighet för individen och underlättar också etablering på bostadsmarknaden och i samhället i stort. Arbetsmarknadsnämnden ska samordna stadens mottagande av nyanlända och vara pådrivande i arbetet för att förbättra nyanländas etablering och inkludering i samhället. Nämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla arbetet för att nå nyanlända som inte ingår i etableringsprogrammet. I nämndens uppdrag ligger även ansvaret för att samordna stadens återsökning av statsbidrag för flyktingmottagande.

Etableringscentrum som har skapats tillsammans med socialnämnden har lyckats samlokalisera olika myndigheter och aktörer till en plats. Det är bra att nya stockholmare får en ingång in till olika samhällsaktörer. Det är viktigt att etableringscentrumet arbetar aktivt för att nyanlända snabbt aktiveras och etablerar sig i samhället.

SFI-undervisningen ska hålla hög kvalitet och ha tydlig koppling till arbetsmarknaden. YFI-metoden ska tillämpas på fler kombinationsutbildningar i syfte att korta studietiden och underlätta etableringen på arbetsmarknaden. Vuxenutbildningen ska erbjuda lättillgängliga studier och utveckla stödformerna för de grupper som behöver extra stöd.

Arbetet som gjordes under den förra mandatperioden för att stärka arbetslösa kvinnor på arbetsmarknaden inom ramen för bland annat stadsdelsmammorna gav resultat. Det är genom att prioritera och investera som fler kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden har fått stöd att komma i studier, i arbete och förlängningen egenförsörjning, istället för att fastna i vårdnadsbidrag. Genom tidiga insatser för att fler ska lära sig svenska kan staden underlätta nyanländas, särskilt nyanlända kvinnors, möjlighet att etablera sig snabbare i samhället. Nämnden ska utöka möjligheterna för nyanlända att studera SFI under föräldraledighet. Fler introduktionsförskolor ska erbjudas i samverkan med civilsamhället.

Integrationspakten som den borgerliga majoriteten har infört kan underlätta nyanländas etablering om nämndens verksamhetsområde får erforderliga resurser. Inom gruppen nyanlända kan man konstatera att kvinnorna har störst risk att hamna i arbetslöshet. Detta uppmärksammas dock inte i integrationspakten. Integrationspakten behöver få ett tydligare mål och en jämställdhetsanalys behöver tillföras. Lärdomar behöver tas av stadens tidigare arbete som bedrevs för att minska arbetslösheten bland utrikesfödda kvinnor. Nämnden ska säkerställa att företag och organisationer som tar emot aspiranter har trygga anställningar och kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande villkor.

- Stadens målsättning är snabb etablering av nyanlända genom studier eller arbete.
- Samverkan både inom staden och externt med Arbetsförmedlingen, näringsliv och civilsamhälle är avgörande för att underlätta en snabb etablering för nyanlända.
- Möjligheterna för nyanlända att studera SFI under föräldraledighet ska utökas.
- Fler introduktionsförskolor ska erbjudas i samverkan med civilsamhället.

- Staden ska erbjuda en högkvalitativ samhällsvägledning till alla nyanlända.

Ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande:
Förslag till beslut

- *Arbetsmarknadsnämnden delvis godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan 2022*
- *Därutöver anföras:*

Pandemin har haft stora effekter på arbetsmarknaden och försvårat förutsättningarna för människor att hitta och bibehålla en sysselsättning. I oktober 2021 var antalet långtidsarbetslösa i staden ca 27 350 personer. Det motsvarar en ökning med drygt 14 % i jämförelse med statistiken från året innan. För att vända trender som den stegrande långtidsarbetslösheten och marginaliseringen av särskilda grupper på arbetsmarknaden behövs en aktiv arbetsmarknadspolitik. Vänsterpartiets förslag till budget innehåller prioriteringar som skulle möjliggöra en accelerering av insatserna som riktar sig till de som har svårast att etablera sig på arbetsmarknaden. Vår budget förstärker och utvecklar stadens arbetsmarknadsåtgärder för att fler stockholmare ska kunna få en meningsfull sysselsättning och bli självförsörjande. Vi prioriterar fler arbetstillfällen och ett stärkt stöd för stadens arbetslösa till skillnad från majoritetens generella effektiviseringskrav.

Kompetensförsörjning

Diskrepansen mellan behoven och den tillgängliga kompetensen på arbetsmarknaden är en särskilt angelägen fråga för tiden framåt. Det råder kompetensbrist inom många sektorer, därför ska staden utveckla insatser som har en tydlig koppling till bristyrken. Jobbtorg Stockholm ska vara en strategisk aktör inom stadens egen kompetensförsörjning, till exempel genom att rekrytera, matcha och lotsa personer till yrken där staden bedöms ha stora rekryteringsbehov. Målet om att alla inskrivna på Jobbtorg ska ha en individuell handlingsplan efter 5 dagar måste uppnås, därför höjer Vänsterpartiet ambitionsnivån för Jobbtorgen genom att satsa ännu mer på den individuella matchningsprocessen. Vi ökar insatserna för att de med funktionsnedsättning ska få ett arbete genom att utöka budgeten för Jobbtorg Iwork och Jobbtorg Alfa.

Genom ett utvecklat partnerskap mellan arbetsmarknadens parter och en förstärkt yrkesutbildning kan vi vidare öka förutsättningarna att möta företagets behov och bidra till att fler ska komma ut i arbetslivet. För att människor ska kunna byta spår och utbilda sig

till ett annat yrke är satsningar på vuxen- och yrkesutbildning, studie- och yrkesvägledning och karriärrådgivning helt avgörande. Vi vill inrätta ett centrum för omställning och karriärväxling vid Campus Åsö för att möta upp arbetsmarknadsutmaningarna till följd av pandemin.

Vuxenutbildning

I dagsläget bedrivs endast 20 % av vuxenutbildningarna i egen regi, men för att stärka stadens rådighet och beredskap ska andelen vuxenutbildningar som drivs i egen regi öka inom samtliga avtalsområden. Utbildningsutbudet inom Komvux ska utvidgas med kombinationsutbildningar för personer som står långt från arbetsmarknaden, med en tydlig anknytning till stadens kompetensförsörjningsbehov. Målet är att fler kortutbildade ska söka sig till, och klara av en utbildning inom vuxenutbildningen. Som ett led i arbetet att höja yrkesutbildningarnas status ska även yrkesstudenter på Komvux kunna söka studentbostad hos alla stadens bostadsbolag på samma villkor som andra studenter. För att alla ska ha lika möjligheter att läsa på Komvux vill vi ta bort kostnaden för läromedel inom vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen ska ha närvaro på strategiska platser runtom i staden så att den är tillgänglig för så många som möjligt. Vi känner en viss oro för utvecklingen att mer och mer av stadens arbetsmarknadspolitiska program och utbildningar förläggs på distans. Den ökade efterfrågan på digitala lösningar får samtidigt inte leda till att fysiska verksamheter monteras ned eller skapar klyftor mellan vissa målgrupper och insatser. I de lägen där fysiska insatser genererar högre deltagarantal och bättre resultat bör det fortsatt prioriteras i verksamheten i den mån det är möjligt. Det är viktigt att man löpande gör konsekvensanalyser av den ökade digitaliseringen av arbetsmarknadsåtgärderna för att motverka att det leder till strukturella problem som missgynnar särskilda målgrupper.

Ungdomar

Arbetslösheten i kölvattnet av pandemin har slagit extra hårt mot unga. Ingen ung ska behöva starta sitt vuxenliv i arbetslöshet och utanförskap. Förebyggande och uppsökande insatser för unga som varken arbetar eller studerar måste prioriteras, precis som insatser som underlättar unga ensamkommandes och nyanländas etablering i samhället. Som ett led i detta vill vi satsa på förtydligad intern och extern samverkan samt förstärka studie- och yrkesvägledningen. Kommunens aktivitetsansvar (KAA) fyller en viktig funktion för den uppsökande verksamheten, för att unga med bristande utbildningsbakgrund ska få ta del av adekvata motiverande åtgärder. Genom en ökad närvaro i områden med hög ungdomslöshet ska staden etablera fler lokala insatser, gärna tillsammans med civilsamhället. Till skillnad från majoriteten som haft samma låga

årsmål för feriejobben hela mandatperioden vill vi utöka feriejobben från 9 000 till 11 000 jobb. Vi höjer även ambitionsnivån för att unga ska få möjlighet till arbetslivserfarenhet ytterligare genom att satsa på fler praktik-, APL- och LIA-platser.

Etablering

Staden ska arbeta aktivt för att nå de som står särskilt långt från arbetsmarknaden genom att utveckla Stockholmsjobben och erbjuda insatser som kombinerar arbete med språkundervisning. Satsningen på fler Stockholmsjobb ska fortsätta vilket innebär att personer som får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet ska erbjudas anställningar inom staden i upp till ett år. Det är viktigt Stockholmsjobben fortsatt utvecklas och förbättras i linje med utvärderingen av verksamhetens effektivitet och kvalitet, därför vill vi utveckla Stockholmsvärdar och hitta nya mer adekvata insatser för målgruppen.

En trygg anställning med goda arbetsvillkor ger människor frihet att forma sina egna liv och ett arbete är avgörande för den enskildes möjligheter i livet och etablering i samhället. Riktade insatser till grupper som står långt från arbetsmarknaden ska intensifieras och särskilda insatser ska genomföras för att nyanlända ska komma i arbete snabbt. En viktig målgrupp som behöver fler insatser är utrikes födda kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Metoden Stadsdelsmammorna ska vidareutvecklas och permanenteras som aktiv åtgärd inom alla stadsdelsnämnder. Stadens egen SFI-undervisning ska utökas och utvecklas för att hålla hög kvalitet och erbjuda kontinuitet. Studie- och yrkesvägledningen inom SFI ska utvecklas och fler som är föräldralediga ska erbjudas SFI.

Integrationspakten

Vi noterar att majoriteten sätter stort hopp till Integrationspakten, fastän att det hitintills varit tämligen verkningslöst. Vi efterlyser fortfarande reella resultat och insatser i Integrationspakten för att det ska vara en effektiv arbetsmarknadsåtgärd. Vi efterfrågar stärkta krav på näringslivet att engagera sig i integrationsprocessen genom att erbjuda fler deltagare konkreta och kvalitativa etableringstillfällen på arbetsmarknaden. Syftet med Integrationspakten är gott men kommer inte räcka för att lösa hela utmaningen. I första hand måste insatser som tydligt ger resultat prioriteras så att de nyaste medborgarna snabbt kommer ut i utbildning och arbetsliv.

Mänskliga rättigheter

Som direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska stadens arbete för att stärka de mänskliga rättigheterna, barns rättigheter, jämställdhet och jämlikhet fortsatt prioriteras och genomsyra stadens verksamheter. Arbetet är en central del i genomförandet av

visionen om ett Stockholm för alla och gäller alla områden även arbetsmarknadsnämnden. Staden ska till exempel fortsätta använda metoder för att synliggöra och systematiskt följa upp eventuell diskriminering inom stadens verksamheter. Alla stadens medarbetare ska även ha relevant kunskap om våld i nära relationer, sexuellt våld och om samtyckeskultur.

Ledamoten Martin Westmont (SD) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

- *Att Verksamhetsplan 2022 för Arbetsmarknadsnämnden återremitteras*
- *Att därutöver anföra följande:*

Arbetsmarknadsförvaltningen har inkommit med en verksamhetsplan för 2022. Förvaltningens arbete och ekonomi har påverkats av den pågående pandemin och det är av stor vikt att stadens förvaltningar prioriterar kärnverksamheterna även under det kommande verksamhetsåret. Ska vi kunna uppfylla måluppfyllelsen om att vara en växande stad med en positiv tillväxt så måste staden vara beredd att skapa incitament som gör det möjligt för våra företag att överleva och kunna behålla arbetskraft under rådande pandemi och dess efterverkningar. Sverigedemokraterna har presenterat en egen reservationsbudget i kommunfullmäktige för 2022 där vi redovisar vår syn på hur verksamheten för Stockholms stad bör prioriteras och hänvisar till detta dokument för en utförligare beskrivning om våra inriktningsmål för arbetsmarknadsförvaltningen.

I arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan är rutorna tomma där Jobbtorgs kostnad ska redovisas, vi ställer oss frågan varför. När det rör sig om ”mindre belopp” kan det i vissa specifika fall vara accepterbart att kostnadsspecifikationen utelämnats. Men när det rör sig om den stora grundkostnaden för ett verksamhetsområde av betydelse, såsom Stockholms Jobbtorg, kan det omöjligen finnas något skäl till att detta inte redovisas för samtliga förtroendevalda ledamöter. Med bakgrund av det ovan nämnda yrkar vi på att ärendet återremitteras så ärendet kan kompletteras med ovanstående kostnadsredovisning.

Ersättaryttrande

Ersättaren Farida Al-Abani lämnade följande ersättaryttrande:

Om jag hade haft rösträtt hade jag föreslagit:

- *Att delvis avslå arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut.*
- *Att arbetsmarknadsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta ersättaryttrande samt Feministiskt initiativs budget för Stockholms stad.*
- *Att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utvärdera alla förändringar i verksamheten ur ett jämställdhetsperspektiv innan de genomförs*
- *Att nämnden inför utbildningar i genus och antirasism för all personal inom nämndens verksamhetsområde som möter arbetssökande, samt inför reflektionstid för samma personalgrupp*
- *Därutöver anföra följande:*

Med ett år kvar till valet, mitt i en rådande pandemi, kan vi konstatera att majoritetens ambitioner för arbetsmarknaden inte är tillräckliga. Vi befärrar att 2022 blir ytterligare ett förlorat år för jämställdhet och jämlikhet i hela Stockholm, med ökade klyftor och fler långtidsarbetslösa. Nyanlända kvinnor, unga och personer med funktionshinder är grupper som redan innan covid-krisen behövde stöd för att komma ut på den ordinarie arbetsmarknaden. Nu blir behoven ännu större när personer som redan befinner sig långt ifrån arbete riskerar att permanentas i arbetslöshet. I denna situation krävs stora satsningar från staden, något som dessvärre saknas i styrets budget för 2022.

Arbetsmarknadsnämnden har ett ansvar att genom insatser och verksamheter bidra till invånarnas makt och kontroll över sin egen försörjning och verka för ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män.

Stockholm inte är en jämställd stad, det kan konstateras genom flertalet indikatorer gällande allt från löneskillnader till mäns våld mot kvinnor. Den ekonomiska jämställdheten måste stärkas i Stockholm. De som stod långt ifrån arbetsmarknaden innan pandemin hamnar nu ännu längre bort. Det tar betydligt mycket längre tid för en kvinna än en man som är nyanländ till Sverige att komma i arbete eller studier. På så sätt har arbetsmarknadsnämnden en central roll i arbetet med att uppnå ekonomisk jämställdhet i enlighet med målen i Agenda 2030.

Till följd av pandemin blev fler män än kvinnor permitterade. Kvinnor har i högre grad tagit ansvar för vård av barn och därmed haft minskad inkomst och i förlängningen lägre pension. Och det är också kvinnor som i högre grad arbetat deltid och i osäkra anställningar. Det innebär förlorade arbetspass och därmed också

förlorad inkomst. Dessa kvinnor är därför en nyckelmålgrupp för att främja ökad delaktighet, jämställdhet och integration. Men insatserna är fortfarande i mångt och mycket anpassade för män. När utrikesfödda kvinnor väl får del av arbetsmarknadsinsatser så möts de av diskriminering och rasism, något som bekräftas av både internationella rapporter och MUCF:s senaste rapport.

Feministiskt initiativ vill se en utredningsrapport om kvinnors makt och inflytande som årligen ska presenteras för att ta ställning till. När majoriteten vid mandatperiodens tillträdande valde att ta bort mål om jämställdhet och lägga ner personal- och jämställdhetsutskottet försvårades uppföljningsarbetet av jämställdhetsintegreringen. Sådana bortprioriteringar sätter tydliga spår. Därför vill vi satsa på fler jobb till kvinnor, samverka med civilsamhället och att höja lönerna för de sämst betalda.

Vi vill att alla stockholmare ska få möjlighet att leva självständiga liv och förverkliga sina livsdrömmar. Det är positivt att styret öronmärker pengar för stadsdelsmammor, något som initierades under tiden som Feministiskt initiativ var med och styrde. Men det räcker inte att bara utveckla befintliga satsningar. Feministiskt initiativ vill ha mer resurser för att utveckla den uppsökande verksamheten, utbildning och subventionerade anställningar. Majoriteten skryter gärna om integrationspakten som sin nya "stora reform" på arbetsmarknaden, och vi välkomnar absolut initiativ och insatser som möjliggör för fler att komma ut i arbetslivet. Men verkligheten är också att allt fler är långtidsarbetslösa i Stockholm. Det behövs ökade resurser, och tydliga politiska prioriteringar som fungerar.

Vi undrar hur effektivt projektet med integrationspakten egentligen har varit och saknar en ordentlig utvärdering av insatserna. För de resultat som vi kan se hittills är alldeles för svaga. Det görs inte tillräckligt. Vidare undrar vi hur jämställdheten har främjats och hur staden ska nå upp till målen för ekonomisk jämställdhet, särskilt när vi vet att gruppen nyanlända kvinnor är de som halkar efter i etableringen på arbetsmarknaden. Likväl saknar inriktningen av integrationspakten ett tydligt fokus på att nå kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden. Utrikesfödda kvinnors deltagande på arbetsmarknaden har länge varit eftersatt i prioritering, men utanförskapet har fördjupats under pandemin. Kvinnors egen försörjning är viktig inte bara utifrån självständighet i vardagen, det är också en skyddsfaktor om de behöver lämna hot, kontroll och våld i hemmet.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor presenterade i våras en rapport som visade att unga utrikesfödda kvinnor har svagare etablering i arbetslivet än andra grupper. Behovet att arbeta med riktade insatser mot kvinnor är alltså tydligt. Nu vill majoriteten ändra inriktning för integrationspakten och vi menar att det kan leda till att integrationspakten helt tappat sitt syfte när fler målgrupper, som i grunden har helt olika utmaningar på arbetsmarknaden, inkluderas inom integrationspaktens arbete.

Arbetslösa ungdomar i Stockholm är till exempel en bred målgrupp där alla inte är arbetslösa utifrån att de är nyanlända. Bättre arbetsmarknadsinsatser är också nödvändiga för att personer med funktionsvariation ska få makt över sin vardag och ha möjlighet att delta i samhället och politiken på samma villkor som andra. Det krävs utbildning för de som jobbar med arbetsmarknadsåtgärder och framförallt en bättre anpassad arbetsmarknad. Unga med funktionsnedsättningar bör också vara en prioriterad grupp där en hög andel är arbetslösa. Feministiskt initiativ vill att ett av stadens jobbtorg profilerar sig mot personer med funktionshinder. En redan etablerad verksamhet som vi vet har god effekt.

Handlingar i ärendet

- AMF 2021/963-1 Verksamhetsplan 2022 för Arbetsmarknadsnämnden
- AMF 2021/963-2 Bilagor till verksamhetsplan 2022 för Arbetsmarknadsnämnden

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Karin Johanna,Ernlund	2021-12-14
Fanny Lykke,Ask	2021-12-14
Andrea Corona,Törnестam	2021-12-14